

Kriterieblad religion, judendom (HT-25)

Religionskunskap s.1-2, frågor s.3

1. Vad är religionskunskap?

När man studerar människors religion

2. Vad är religion för något?

Människor har i alla tider haft någon form av religion, en tro på högre makt eller en gud, flera gudar.

3. Förklara ordet religion

Att visa vördnad (respekt, aktning) för det som är heligt.

4. Vad menas med det heliga?

Något extra viktigt, något som skiljer sig från det vanliga livet.

5. Vad kommer ordet helg ifrån?

Från ordet helig. Lördag, söndag skiljer sig från övriga veckodagar.

6. (9) Vilken viktig historia har många religioner?

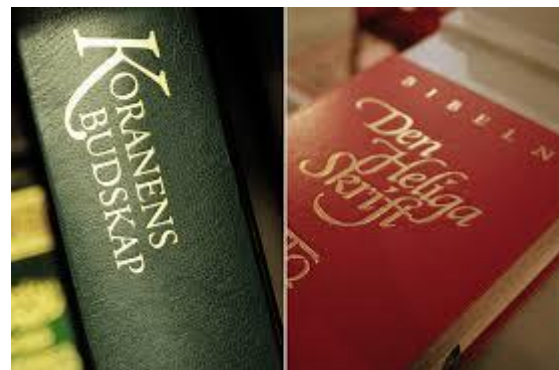
En religions viktiga historia är den om hur religionen uppstod. Eller om hur världen kom till, livet oh människorna.

7. (10) Vad menas med urkunder?

De är en religions heliga skrifter som tolkar och förklarar religionen.

8. (11) Ge exempel på kärna urkunder.

Bibeln och Koranen.



Religionskunskap s.4-6, frågor s 7

9. (1) Ge exempel på tre egna frågor som är livsfrågor?

Till exempel: varför finns Jorden? Finns det någon gud? Vad händer efter döden? Alla har en livsåskådning. Du också. Din livsåskådning handlar om vad du tror på och tycker är viktigt i livet.

10. (4) Många religioner har en form av gyllene regel. Vad handlar den om?

Om att leva så gott som möjligt, för dig själv men också för andra.

1. Varför räknas judendomen till världsreligionerna?

Judendom ligger till grund för kristendom och islam som är världsreligioner.

2. Vem räknas som judendomens stamfader?

Abraham, heter Ibrahim inom islam.

3. Till vilket land flyttade Abraham och hans släkt?

Kanaans land, dagens Palestina-Israel.

4. Vad innebar det förbund som Abraham och Abrahams gud bildade?

Gud lovade att Kanaans land skulle tillhöra Abraham och hans barnbarn, hans efterföljare.

5. Varför menar även araberna att Abraham är stamfader för dem?

Abraham fick sonen Ismael med Hagar. Araberna härstammar från Ismail och Ibrahim (stamfader Abraham) och hans släkt skulle bli ett stort folk.



6. (8) Varför låg Mose i vassen?

Faraos skulle döda alla nyfödda israelitiska pojkar. Moses lades i en korg av sin mor för att rädda honom från soldaterna.



7. (9) Vem var Uarda?

Faraos dotter som hittade barnet i korgen, hon kallade honom för Mose.

8. (10) Vad hände på berget Sinai?

Under sin vandring gick Mose upp på Sinai berg, där fick han motta 2 stenplattor av Gud, med tio budord.



9. (11) **Vad fanns på stentavlorna?**

Det var tio budord, regler som människan skulle följa.

10. (12) **Varför fick det första kungariket namnet Israel?**

Israeliterna erövrade Kanaans land, bildade kungariket Israel. Namnet Israel kommer från att Gud kallade Jakob för Israel.

Judendom s. 22-23, frågor s. 24

1. **Vad heter Judarnas heliga bok? (vad handlar den om?)**

Tanakh, den handlar om det judiska folkets historia.

2. **Vad motsvarar denna heliga bok i de kristnas Bibel?**

Gamla Testamentet

3. **Vilka tre delar är judarnas heliga bok indelad i?**

Tora (lagen),

Neviim (profeterna),

Keturim (skrifter, dikter, sånger)

4. **Vad innehåller den del som kallas Tora?**

De fem moseböckerna, lagar och regler för judarnas liv.

5. (8) **Vad innehåller skriften Talmud?**

Judiska rabbiner har skrivit tolkningar och tankar kring Tanakh, 20 000 sidor med olika texter.

6. (9) **Vad är en rabbin?**

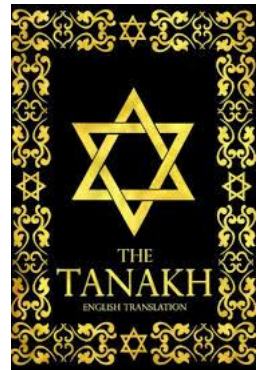
En lärd judisk "präst"

7. (10) **Vad kallas judarnas helg- och vilodag?**

Sabbat, från fredag kväll till lördag kväll. De tänder ett sabbatsljus och äter en måltid.

8. (11) **Förklara vad en kippa är för något.**

En liten mössa som männen och pojkarna bär i synagogan. En del bär den alltid.



9. (12) **Vad är en synagoga för något?**

Det är judarnas "kyrka", där firas gudstjänst.



10. (13) **Vad betyder ordet tempel?**

Hus för bön och gudstjänst.

11. (14) **Varför kallas resterna av tempelplatsen just Klagomuren?**

Den kallas så för att judar kommer dit för att visa sorg över det förlorade templet. Templet i den heliga staden Jerusalem var judarnas centrum. Klagomuren låg nära templet som en gång fanns. Idag finns där en moské, Klippmoskén.



12. (15) **Vem var det enligt judarna som lät bygga Templet i Jerusalem?**

Kung Salomo

13. (16) **Vad finns på denna tempelplats idag?**

Klippmoskén.



Judiska högtider och seder s. 25-27, frågor s.28

1. **Vad menas med omskärelse?**

När en judisk pojke är 8 dagar gammal skärs bebisens förhud på penis bort, omskärelse. Detta är en symbol för förbundet mellan Gud och Abraham och handlar om att följa Guds lagar.

2. **Vad menas med Bar mitzva och Bat mitzva?**

När judiska barn är 13 får de ytterligare undervisning om judiska religionen, de är med i en ceremoni som kan liknas vid den kristna konfirmationen. Bar mitzva – pojkar, bat mitzva – flickor.

3. **Varför trampar brudgummen sönder ett glas med foten i samband med vigseln?**

För att påminna om förstörelsen av templet i Jerusalem.

4. **Vad menas med kosher?**

Regler för vad som är tillåtet, särskilt mat. Skaldjur, fläskkött är förbjudet, kött måste bli slaktat på ett speciellt sätt.



5. **Vad kallas judarnas nyårsfest?**

Rosh hashana. Det börjar i synagogan med att någon blåser i hornet som kallas shofar. Sedan äter man äpplen doppade i honung och önskar varandra ett gott, sött nytt år.

6. Vad kallas den högtid då judarna ränker över sina liv och erkänner sina fel?

Jom kippur, försoningsdagen. Om en människa erkänner sina fel så förlåter Gud.

7. Varför firas pesach?

Judiska påsken, firas i 8 dagar för att Mose hjälpte sitt folk ut ur slaveriet i Egypten. Olika måltider serveras där smakerna innehållet ska påminna om den svåra tiden.



8. Varför firas chanukka?

En av de största högtiderna, en glad familjefest. Firas till minne av att de besegrat en fiende och tog tillbaka templet i Jerusalem.



9. Vad skiljer en ortodox jude från en konservativ?

En ortodox jude följer strängt alla regler i Tora, noga med att äta enligt reglerna, inte utföra arbete under sabbaten.

De konservativa följer regler men inte alla. De anser att judarnas liv måste anpassas efter modern tid.

